

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponentky

Práci předložil(a) student(ka): Adéla Kvardová

Název práce: Proměny partnerské komunikace během partnerského vztahu

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Alena Pařízková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

V závěrečné části úvodu práce autorka uvádí, že se zaměřuje na krátkodobé “čerstvé” a dlouhodobé vztahy s cílem “zachytit a popsat některé proměny v rámci verbální komunikace těchto dvou kategorií partnerských vztahů a porovnat, jak se stereotypní výstavba konverzačních sekvencí opakuje a případně odlišuje v jednotlivých výpovědích respondentů.” (str. 1) Nicméně v prvním odstavci úvodu uvádí: “Tento text pojednává o partnerské komunikaci. Jeho zájmem je prozkoumání faktorů, jenž určují, jak budou partneři ke svému vztahu přistupovat, zda budou řešit své konflikty, jakým způsobem a jaké úsilí vkládají do udržení svého partnerského vztahu.” (str. 1)

Na str. 17 dále nacházím výzkumné otázky a nové vymezení cíle výzkumu: “bude zjišťovat, jak respondenti vypovídají v rámci posouzení sounáležitosti v partnerském vztahu a jak hodnotí komunikační postoje svého partnera.”

Další vymezení cíle také nacházím na str. 19:

“Hlavním cílem výzkumné metody bylo zjistit, jakým způsobem mladá populace nahlíží na partnerské vztahy a jakým způsobem hovoří o očekáváních a motivacích k udržení svého vlastního vztahu. Dále toto výzkumné šetření zjišťuje, jakým způsobem o vztazích respondenti mluví ve společnosti své rodiny či v okruhu svých přátel.”

Poměrně častá reformulace cíle jeho pochopení rozhodně nepřispívá.

Pokud se mám vztáhnout k závěru, kdy autorka uvádí, že se “pozorněji zaměřila na volbu jazykových prostředků a komunikačních strategií z pohledu genderu a v rámci délky vztahu. (str. 33), pak bych s naplněním cíle souhlasila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

V úvodní kapitole se autorka vzdala možnosti představit téma a po dvou krátkých větách představující téma se rovnou vztáhne k předkládanému textu, kdy dvakrát a odlišně vymezí zaměření a představí strukturu práce.

V teoretické části práce se autorka nejprve věnuje partnerství, resp. trendy ve výběru budoucího partnera a vliv stability rodiny na očekávání od partnerského života. Velmi krátce se pak vztáhne k vlivu sociálního prostředí na mezilidskou komunikaci.

Další větší kapitola se věnuje jazykovému stylu. V této části autorka již argumenty z literatury prokládá vlastními výzkumnými zjištěními, což není vhodné (zejména str. 8). Následuje kapitola 5. nazvaná:

Jazykové prostředky užívané během partnerské komunikace, která obsahuje definice pěti prostředků, většinou bez vztahu k partnerské komunikaci a bez opory v odborné literatuře věnující se těmto prostředkům v kontextu partnerské komunikace. V podstatě jsou to slovníkové definice, a tak se ptám, kde bere autorka práce podklad v tom, že se jedná o nejužívanější prostředky? A týká se frekvence užívání partnerské komunikace? Navíc zde na str. 13 dojde opět k nevhodnému propojování vlastních zjištění: "V partnerském soužití z mého výzkumného vzorku bych jako příklad mohla uvést prohlášení respondenta Jaroslava: „Ty jsi to zase slíbila a víme, jak to je“ (Vybíral 2009: 132)."

Prezentace metodologické části začíná specifikací výzkumných otázek, které se opět poněkud odlišují od stanovených cílů na str. 1 či později na str. 19:

"1.) Co respondent očekával při vstupu do nového vztahu?

2.) Jaké komunikační strategie si respondent přebíral ze svého sociálního prostředí pro interakci s partnerem?

3.) Jak se liší jazykový styl na základě délky vztahu? (str. 17)

Po nešťastné formulaci, že se "Metodická část bakalářské práce se bude zabývat výzkumným šetřením lidí", přijde opět nová formulace vymezení cíle. Takovýchto nevhodných formulací je v práci vícero.

Autorka realizovala polostrukturované rozhovory s dvěma typy párů. Vymezila "čerstvé" páry se vztahem do dvou let a páry s dlouhodobým vztahem, jejichž soužití trvá déle než dva roky. Na základě čeho stanovila tuto hranici bohužel nevysvětluje. Celkem pro výzkum získala 4 páry, 2 čerstvé a 2 dlouhodobé vztahy. Nicméně, než se dozvíme více o participantech a samotném výběru je opět představen cíl výzkumu (str. 19).

Při popisu metody autorka popisuje principy kódovacích procesů zakotvené teorie, které využila jako inspirační zdroj pro svou práci. Bohužel uvádí obecný popis postupu, ale bohužel neukazuje, jak dle tohoto návodu pracovala s daty ona sama.

Výsledky výzkumného šetření dělí autorka do menších kapitol, což zpřehledňuje prezentaci a také to pomáhá vyjasnit si, na co se vlastně autorka zaměřovala. Lze identifikovat 3 oblasti:

1) partnerský vztah - čekávání, komunikace a porušení slibu v rámci partnerství (zařazení části o slibu příliš nerozumím).

2) vliv rodinného prostředí na komunikaci ve vztahu, kde se autorka zaměřuje zejména na konflikty v rodině a obecněji vztahy v rodině a prezentaci rodičů před širší společností (v kapitole nazvané 13.3. Nejpoužívanější témata komunikace rodičů, což neodpovídá obsahu).

3) vliv sociálního prostředí respondentů na komunikaci ve vztahu - zde se autorka věnuje především tématu porozumění s přáteli zaměřený na nepochopení v komunikaci. Zjištěním je, že si lidé občas neporozumí se svými přáteli, ani partneři mezi sebou, ale snaží se dosáhnout porozumění? Autorka na začátku této části uvádí, že vlastně k tomuto tématu neměla dost informací, pak je otázkou, proč se toto téma tak moc snažila do práce včlenit. Stačilo hned v úvodu nebo v metodologické části přiznat, že na část vymezeného cíle se autorce nepovedlo získat informace. Zároveň nadpis evokuje určitý posun v původním vymezení (je tedy otázkou ve kterém) cíle práce, neboť autorka chtěla zjišťovat "jakým způsobem o vztazích respondenti mluví ve společnosti své rodiny či v okruhu svých přátel".

Jinak autorka celkem obstojně propojuje vlastní zjištění s interpretací, při analýze používá nadefinované jazykové prostředky z teoretické části. Jinak je ale propojení s teoretickou částí práce nulové - prakticky vůbec (1 odkaz) nedisktuje svá zjištění s dosavadním věděním.

Součástí práce jsou sice přílohy, a to vhodné, neboť se jedná o přípravu osnovy polostrukturovaných rozhovorů. Bohužel v textu na přílohy nikde není odkázáno. Minimálně bych to očekávala při popisu sběru dat.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev lze hodnotit jako standardní, s občasnými překlipy a nevhodnými formulacemi.

Chyby a překlipy v odkazování se v text nachází, ale v akceptovatelné míře: Co to znamená: (Katrňák 2000: 309; srov. Fromm)? Dále u několika odkazů chybí druhý autor při odkazování v textu, ačkoli jinde uvedeni oba autoři jsou: Říháček 2013 na str. 18, chybí spoluautor Čermák, který je ale uveden v kompletním bibliografickém odkazu v seznamu literatury.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autorka v práci nešetří vymezením zaměření a cíle práce. Je to velkou slabinou práce, neboť jako posuzovatelka nechci pátrat nad tím, která formulace vlastně odpovídá empirické části práce. Pokud se vztáhnou ke strategiím v komunikaci a vliv rodinného prostředí, pak lze konstatovat, že autorka předložila prezentaci výzkumu odpovídajícím nárokům na bakalářskou práci. Další slabinou je minimální propojenost s teoretickou částí práce, používá zvolené jazykové prostředky jako analytický rámec, ale již svá zjištění nediskutuje s argumenty uvedené v teoretické části, s tím, co víme o partnerské komunikaci (částečně tak vlastně činí už v teoretické části práce, což je nevhodné a dochází také k problematickému propojení s literaturou, viz. výše).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

V kapitole 5. Jazykové prostředky užívané během partnerské komunikace uvádíte, že jste zvolila pět nejužívanějších jazykových prostředků - podle jakého zdroje jsou nejužívanější? Platí to pro českou populaci? A v jakém typu komunikace byla tato frekvence měřena, v partnerské?

Která formulace cíle je podle vás nejužitečnější pro vaši práci?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Kloním se ke známce dobře, ačkoli pokud si autorka neumí pořádně vymezit cíl, měla by být práce vlastně neobhajitelná.

Datum: 23.5.2022

Podpis: